

populair

SPRÁVA Z PODUJATIA

„KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE V OBLASTI UDRŽATEĽNEJ MOBILITY“

Projekt LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010) podporila
Európska únia v rámci programu LIFE

Názov podujatia: Kontinuálne vzdelávanie v oblasti udržateľnej mobility

Dátum a miesto konania: Banská Bystrica, 20. 5. 2023; 30. 5. 2023; 13. 6. 2023 a 20. 6. 2023.

Vzdelávací workshop určený pre zástupcov samospráv, pracovníkov v oblasti dopravy, územného plánovania a projektových manažérov.

Počet účastníkov: I. blok (20. 5. 2023) – 40 účastníkov, II. blok (30. 5. 2023) – 40 účastníkov, III. blok (13. 6. 2023) – 35 účastníkov a IV. blok (20. 6. 2023) – 35 účastníkov

Závery:

Ministerstvo životného prostredia SR a Slovenská agentúra životného prostredia zorganizovali vzdelávaciu aktivitu KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE V OBLASTI UDRŽATEĽNEJ MOBILITY, ktorej cieľom bolo priblížiť odbornej verejnosti problematiku udržateľnej mobility.

Prioritou samospráv, hlavne v období čerpania prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Plánu obnovy SR, je zvýšiť podiel cyklistickej dopravy na svojom území tak, aby bolo možné bicykel bezpečne a pohodlne využívať na každodennej báze na prepravu i rekreáciu. Aj v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike je preto nevyhnutné rozvíjať vzdelávanie v oblasti udržateľnej mobility na všetkých úrovniach.

Program kontinuálneho vzdelávacieho cyklu bol zameraný na prezentáciu riešení v prospech zvýšenia efektivity pri plánovaní a implementácii opatrení v mestách, ktorými je možné dosiahnuť zvýšený podiel aktívnych druhov dopravy. Účastníci sa postupne oboznámili s celkovou situáciou a potenciálom rozvoja cyklistickej dopravy na Slovensku, opatreniami v prospech udržateľnej mobility, plánovaním a navrhovaním cyklistickej infraštruktúry, dopravným upokojením, princípmi a používaním dopravného značenia, legislatívnymi podmienkami či príkladmi dobrej praxe.

Program vzdelávacieho cyklu pripravila v zmysle objednávky Krajská inovačná rozvojová rozvojová agentúra, n.o., ktorá má so vzdelávacími aktivitami v oblasti udržateľnej mobility viaceré skúsenosti v Trnavskom samosprávnom kraji. Účastníci, ktorí sa zúčastnili všetkých štyroch blokov, obdržali na záver certifikát.

Kontinuálne vzdelávanie bolo rozdelené do **štyroch blokov**:

I. blok: Základné princípy udržateľnej mobility (23. 5. 2023)

Počas prvého bloku vzdelávania s názvom „Základné princípy“ mali účastníci možnosť oboznámiť sa s „Potenciálom rozvoja cyklistickej dopravy na Slovensku“, ktorý odprezentoval Ján Roháč (Nadácia Ekopolis, Cykloplatforma Slovenska, Vitajte, cyklisti!). Nasledoval Dan Kollár (Cyklokoalícia) so stručným prehľadom Cyklo dopravy v štátnych politikách. „Ako rozmýšľať nad opatreniami v zmysle výsledku“ bola téma Vladimíra Tótha zo Sekcie stratégie dopravy Ministerstva dopravy a výstavby SR. O aplikovaní princíпов v praxi v meste Malacky nám porozprával viceprimátor Milan Ondrovič.

II. blok: Infraštruktúra I. (30. 5. 2023)

Ako na dobrú cyklo dopravnú infraštruktúru – dizajnové princípy? – na túto tému nám v druhom bloku Infraštruktúra I. porozprával Peter Netri z Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy. „Bezpečnosť a komfort cyklistickej dopravy“ vo svojej prezentácii priblížil projektant a konzultant cyklistickej infraštruktúry, Michal Ďurta (Cyklokoalícia), ktorý momentálne pokračuje v štúdiu pod zastrešením európskeho inštitútu technológií a inovácii program s názvom Urban Mobility, na kráľovskej technickej univerzite v Štokholme a technickej univerzite v Helsinkách. Marek Zahradník (Cyklokoalícia) vo svojej prednáške porozprával o upokojovaní dopravy. V tejto prednáške bolo vítaným oživením aj praktické cvičenia, ktoré zaujalo všetkých. Záver druhého bloku uzavrel Andrej Jáchim (Cykloprojekt)

s prednáškou „Od stratégie a zedefinovania vízie miest a obcí až po realizáciu konkrétnych stavieb cyklotrás“.

III. blok: Infraštruktúra II. (13. 6. 2023)

O cyklodoprave v pravidlách cestnej premávky nám porozprával Martin Birnstein z odboru bezpečnostnej legislatívy Ministerstva vnútra SR. Výborným pokračovaním bola prezentácia o princípoch a používaní dopravného značenia podľa návrhov TP 117 a TP 118 a revízií VL 6 od Daniela Volára, špecialistu na inteligentné dopravné systémy so zameraním na riadenie cestnej premávky a dopravné a cestovné informácie. Po krátkej prestávke nám Adolf Jebavý (ADOS, Alternatívni dopravní studio) porozprával o Navrhovaní cyklistickej infraštruktúry od A po Z (Rešenie cyklistickej dopravy v Čechách a na Slovensku). Završením tohto bloku bola prednáška Petra Rozsára, kde sme mali možnosť dozvedieť sa o dopravných riešeniach v praxi v Meste Trnava.

IV. blok: Komunikácia, osвета, kampane (20. 6. 2023)

Na poslednom, štvrtom bloku vzdelávania nás čakali témy súvisiace s osvetou a kampaňami. Aj preto sme si na záver vzdelávania prizvali práve najväčších odborníkov na kampane. Veľkým ťahákom bola očakávaná prezentácia „Ako predať cyklistickú dopravu“ Romana Melišku, experta na mikromobilitu a spoluautora podcastu Urban Caast, ktorý je okrem iného dlhoročný vysoký manažér automobilky. Andrea Štulajterová (OCI BB) porozprávala o kampaniach ako efektívnom nástroji – Európsky týždeň mobility, Do práce na bicykli. O úspešnej kampani „Do školy na bicykli“ si pripravil prezentáciu Dan Kollár (Cyklokoalícia). Veľmi aktuálnou bola prezentácia „Čo sa môže v kampaniach naučiť verejná správa?“ od Tomáša Peciara, z Oddelenia správy komunikácii, Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Poslednou prednášajúcou bola Jitka Vrtalová (CityChangers), ktorá nám porozprávala „Ako urobiť z politika ambasádora cyklodopravy“.

Spracovala: Silvia Prokopová, KIRA, n.o.

Prezentujúci:

Ján Roháč

Ján Roháč, Nadácia Ekopolis. V nadácii sa zaoberá podporou a presadzovaním udržateľnej mobility, cyklodopravy a cykloturistiky na Slovensku na všetkých úrovniach - národnej, krajskej aj miestnej. Vedie certifikáciu turistických služieb Vitajte, cyklisti! a poskytuje v služby v oblasti monitorovania a sčítania nemotorovej dopravy a turizmu.

Dan Kollár

Dan Kollár je prezidentom občianskeho združenia Cyklokoalícia, ktoré od roku 2010 zlepšuje podmienky pre pešiu a cyklistickú dopravu na Slovensku. Zameriava sa najmä na ovplyvňovanie národných politik v oblasti dopravy a radí mestám a obciam, ako urobiť svoje ulice lepšími. Bol členom pracovnej skupiny pre tvorbu Národnej stratégie bezpečnosti cestnej premávky či dopravnej komisie mestskej časti Bratislava-Ružinov, v minulosti pracoval v oblasti mestskej logistiky. O cyklodoprave prednášal na mnohých medzinárodných konferenciách (Velo-city, Winter Cycling Congress a i.) a Slovensko zastupuje v European Cyclists' Federation.

Vladimír Tóth

Vladimír Tóth je s prestávkou od roku 2014 hlavným štátnym radcom na Ministerstve dopravy a výstavby SR a je zodpovedný za stratégiu pri implementácii princípov udržateľnej mobility a podpory verejnej osobnej dopravy. Okrem toho sa venuje priestorovému modelovaniu, vizualizácii dát, kartografii a grafike. V minulosti pracoval ako šéf analytického útvaru v Dopravnom podniku Bratislava,

a. s. a ako vysokoškolský pedagóg na Univerzite Komenského v Bratislave. Príležitostne sa venuje občianskému aktivizmu a v minulosti vypracoval koncepciu dopravného upokojovania lokality v ktorej žije.

Milan Ondrovič

Desať rokov pôsobil na Katedre dopravných stavieb STU a venoval sa dopravnému urbanizmu. Bol súčasťou medzinárodných tímov expertov, ktorí navrhovali udržateľnú dopravnú infraštruktúru v mestách naprieč celo Európou. Posledných 8 rokov z pozície zástupcu primátora riadi novovytvorený Útvár strategického rozvoja v Malackách.

Peter Netri

Desať rokov radí a navrhuje riešenia udržateľnej mobility. V súčasnosti ako zamestnanec hlavného mesta pomáha rôznym útvarom mesta ako dopravný konzultant. Navrhuje opatrenia pre zvýšenie podielu udržateľnej dopravy v rámci deľby prepravnej práce. Silne inšpirovaný Holandskom je tvorcom nápadov ako redizajnovat ulice na Slovensku pre ľudí a s prioritou udržateľnej dopravy. Pomáha pri navrhovaní a implementácii vyhradených pruhov pre verejnú dopravu. V Bratislave navrhuje sieť cyklotrás novej generácie. Je spoluautorom regulácie parkovania v Bratislave. Zapája sa do legislatívnych procesov v oblasti dopravy. V minulosti bol vo vedení OZ Cyklokoalícia.

Michal Ďurta

Pracuje ako projektant a konzultant cyklistickej infraštruktúry. Má za sebou 5 rokov v Dánsku, kde vyštudoval civil engineering so špecializáciou na cestnú infraštruktúru. Momentálne pokračuje v štúdiu pod zastrešením Európskeho inovačného a technologického inštitútu program s názvom Urban Mobility na Kráľovskej technickej univerzite v Štokholme a Technickej univerzite v Helsinkách.

Marek Zahradník

Je členom Cyklokoalície, kde sa podieľal na vypracovaní Manuálu upokojovania dopravy – encyklopédie možností spomaľovania dopravy a ich aplikácie v konkrétnych situáciách. Okrem toho pracuje v urbanistickom ateliéri zameranom na tvorbu trvalo udržateľného prostredia. Vyštudoval architektúru na University of Leuven.

Andrej Jáchim

Autorizovaný architekt v Slovenskej komore architektov. Špecializuje sa na tvorbu stratégií trvalo udržateľnej mobility a architektúry, dopravné stavby a súvisiacu infraštruktúru. Je vedúci tímu projektantov spoločnosti Cykloprojekt s.r.o., ktorá ponúka komplexné projekčné, poradenské a inžinierske služby v oblasti plánovania a realizácie cyklistickej infraštruktúry, mestského mobiliáru a systému zdieľaných bicyklov (bikesharing).

Martin Birnstein

Absolvent Právnickej fakulty UK v Bratislave. Pracuje na odbore bezpečnostnej legislatívy Ministerstva vnútra SR, kde sa dlhodobo venuje najmä pravidlám cestnej premávky. Účastník niekoľkých medzinárodných konferencií o bezpečnosti cestnej premávky (TISPOL, Manchester), člen expertnej skupiny pre dopravné značky a signály v Ženeve.

Daniel Volár

Špecialista na inteligentné dopravné systémy so zameraním na riadenie cestnej premávky a dopravné a cestovné informácie. Zaujímavé projekty: dizajn a vývoj líniového riadenia premávky na D1 a D2 v Bratislave, vysielanie RDS-TMC Slovenskej správy ciest na okruhu Slovensko 1, portál zjazdnost.sk a iné. Spracovateľ nových technických podmienok MDV SR upravujúcich zásady používania dopravných značiek a dopravných zariadení, spoluautor Vzorových listov VL 6.1 až 6.4.

Adolf Jebavý

V roku 1981 vyštudoval VUT, stavebná fakulta. V období 1982 - 2002 pôsobil v Dopravno-inžinierskej organizácii mesta Brno, resp. Brněnských komunikací a.s. na úseku dopravného plánovania a následne v projekcii. V roku 2002 založil vlastnú projektovú kanceláriu so zameraním na podporu a rozvoj cyklistickej a pešej dopravy. V priebehu nasledujúcich rokov sa v rámci svojej činnosti aktívne podieľal na príprave a realizácii pro-cyklistických opatrení v mnohých mestách v Českej republike a na Slovensku. Hoci prakticky celú svoju profesionálnu kariéru venoval tejto téme, chápe cyklistickú dopravu iba ako jeden z prostriedkov smerujúcich k celkovej humanizácii mestského prostredia. V poslednej dobe sa preto stále viac venuje priestoru ulíc a verejným priestranstvám a ich pobytovej funkcii. Zaisťuje komplexnú projektovú činnosť od koncepcie a prípravy návrhov, cez ich prejednanie, vyhotovenie provádčích projektů včetně inženýrské činnosti až po autorský dozor.

Peter Rozsár

Peter Rozsár vyštudoval regionálny rozvoj na Univerzite Komenského v Bratislave. Rozvoju udržateľnej, predovšetkým cyklistickej dopravy sa venuje od roku 2017, odkedy pôsobil na Ministerstve dopravy a výstavby SR. Dnes pracuje pre mesto Trnava, kde sa venuje rozvoju udržateľných foriem dopravy, predovšetkým nemotorovej doprave

Roman Meliška

Prečo jazdia ľudia v Holandsku alebo v Kodani toľko na bicykloch, či už je to do práce, do škôl, za nákupmi alebo za zábavou? Ako to súvisí s tým, že sú ich mestá čisté, bez hluku, zato plné života? Prečo od vynálezu k úspešnej inovácii vedie ešte dlhá cesta a akú silu majú slová, ktorými svet okolo seba opisujeme? A prečo niečo nejde? Toto sú len niektoré z otázok, ktoré si počas svojej cesty kladie Roman Meliška. Dnes konzultant projektov doma aj v zahraničí a spoluautor podcastu Urban Caast, predtým okrem iného dlhoročný vysoký manažér domácej automobilky. Dnes sa venuje najmä mikromobilite. "Svet sa sťahuje do miest, už dnes v nich býva každý druhý človek na planéte a spôsob, akým sa zmysluplne pohybovať, sa tomu už dnes prispôsobuje," hovorí. Venuje sa tiež dobrovoľníckej práci, do Českej republiky priviedol projekt pôvodom z Kodane „Na bicykli v každom veku“, kedy dobrovoľníci berú na prechádzky elektrickou cyklorikšou seniorov z opatrovateľských domov.

Jitka Vrtalová

Jitka Vrtalová pracuje ako manažérka marketingu so zameraním na komunikáciu udržateľnej dopravy a mobility. V Českej republike stála pri zrode iniciatívy CityChangers, kampaní Do práce na bicykli alebo Nakupuj na bicykli. V posledných dvoch rokoch viedla súťaž miest o najlepšie zmeny vo verejnom priestore so zameraním na peších a cyklistov pod názvom Cena Víta Brandy (www.cenavitabrandy.cz). Od roku 2013 patrí ku kľúčovému tímu, ktorý stojí za organizáciou pravidelných národných cyklokonferencií a prevádzkuje národné portály pre udržateľnú mobilitu www.akademiemobility.cz a www.dobramesta.cz. V súčasnosti ako spolukoordinátorka Európskeho týždňa mobility v ČR spolu s Ministerstvom životného prostredia podporuje české mestá, aby sa zapojili do tejto najväčšej európskej kampane na podporu udržateľnej dopravy a realizovali dočasné aj trvalé opatrenia pre skutočnú zmenu. Je riaditeľkou spolku NaKole, z.s., ktorého cieľom je dlhodobo zlepšovať podmienky pre cyklistickú dopravu v Českej republike.

Andrea Štulajterová

Andrea Štulajterová, štatutárna zástupkyňa Občianskej cykloiniciatívy Banská Bystrica (OCIBB). Projektová manažérka a národná koordinátorka kampaní Európsky týždeň mobility a Do práce na bicykli.

Tomáš Peciar

Dlhé roky pracoval ako dizajnér, ale vyštudoval Environmentálne štúdiá so zameraním na cyklistickú dopravu. V roku 2010 spoluzaložil občianske združenie Cyklokoalícia, kde bol dlhé roky člen výkonnej rady. V roku 2011 založil prvú a dosiaľ najväčšiu komunitnú cyklobieťňu Cyklokuchyňa, ktorá funguje aktívne dodnes. V roku 2013 autorsky začal realizovať projekt umeleckých cyklostojanov v Bratislave, za ktorý dostal ocenenie Vienna jury prize na najprestížnejšej cyklistickej konferencii Velocity. V rokoch 2013-2016 úzko spolupracoval s Holandskou ambasádou na zlepšovaní podmienok pre cyklistov. Za posledných 10 rokov, zorganizoval nespočet cyklojžd, raňajok pre cyklistov, premietaní či diskusií s cyklistickou tematikou a veľakrát verejne vystupoval v médiach či na konferenciách. Koncom roka 2019 nastúpil na magistrát mesta Bratislava na pozíciu cyklokoordinátor. V tejto pozícii začal budovať tím odborníkov, ktorí sa tejto téme venovali, pripravovali primárne projekty organizácie dopravy, kde mali viacero úspešných realizácií.

Fotodokumentácia:

